

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет
Кафедра географії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛАНДШАФТИ УКРАЇНИ

ВВ.2.2.06

Галузь знань	01 Освіта
Спеціальність	014.07 Середня освіта (Географія)
Освітньо-професійна програма	014.07 Середня освіта (Географія та іноземна мова) 014.07 Середня освіта (Географія), туристсько-краєзнавча робота
Статус	Вибіркова дисципліна
Форма навчання	Денна, заочна
Семестровий контроль	Залік

Курс	4
Семестр	8
ECTS	3
Годин	90

РОЗПОДІЛ ГОДИН:

Аудиторні години				Самостійна робота		Аудиторні години	
Лекції		Практичні				аудиторне	самостійна робота
денна форма	денна форма	денна форма	денна форма	денна форма	денна форма		
24	8	12	4	54	78	3	4

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

	Лекції	Практичні
ПІБ	Міхелі Сергій Володимирович	Міхелі Сергій Володимирович
Посада	професор кафедри географії	професор кафедри географії
Вчене звання	доцент	доцент
Науковий ступінь	доктор географічних наук	доктор географічних наук
Профіль викладача	s.v.mikheli@npu.edu.ua	s.v.mikheli@npu.edu.ua
e-mail	miheli1950@ukr.net	miheli1950@ukr.net

МЕТА КУРСУ:

формування знань про просторову організацію, генезис, компонентний склад, природно-ресурсний потенціал, господарське використання, антропогенні зміни та екологічний стан ландшафтів України.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ:

Результати навчання	Компетентності
Студент має знати: типологічну і регіональну класифікацію ландшафтів України; основні типологічні і регіональні класифікаційні категорії ландшафтів і критерії їх виділення; географічне положення, чинники формування, регіональну організацію, компонентний склад, природно-ресурсний потенціал і господарське використання широколисто-лісових, мішано-лісових, лісостепових, степових і гірських ландшафтів України; географічне положення, чинники формування, компонентний склад, природоохоронний та рекреаційний потенціал заповідних й унікальних ландшафтів України; форми господарського використання, антропогенні зміни та екологічний стан ландшафтів України. Студент має вміти: знаходити і показувати на картах різного масштабу основні типологічні і регіональні класифікаційні категорії ландшафтів України, називати критерії і показники їх виділення; знаходити і показувати на картах різного масштабу широколисто-лісові, мішано-лісові, лісостепові, степові і гірські ландшафти України, пояснювати закономірності їх родової і видової	Спеціально-професійні і загальнопедагогічні компетентності. Студент демонструє здатність: розрізняти типологічну і регіональну класифікацію ландшафтів України; знаходити і показувати на карті основні типологічні і регіональні класифікаційні категорії ландшафтів, називати критерії і показники їх виділення; знаходити і показувати на карті широколисто-лісові, мішано-лісові, лісостепові, степові, гірські, заповідні та унікальні ландшафти України, пояснювати закономірності їх родової і видової диференціації, наводити комплексну характеристику їх компонентного складу, природно-ресурсного потенціалу та основних напрямів господарського використання; розрізняти поняття «антропогенні зміни» та «екологічний стан»; застосовувати знання для оцінки форм і ступеня

диференціації, наводити комплексну характеристику; пояснювати сутність понять «природний заповідник», «біосферний заповідник», «природний національний парк», «унікальний ландшафт», знаходити і показувати на картах різного масштабу заповідні та унікальні ландшафти України, пояснювати закономірності їх родової і видової диференціації, наводити комплексну характеристику; оцінювати наслідки господарського використання ландшафтів України, називати основні форми їх антропогенних змін; розрізняти основні види забруднення (хімічне, радіаційне, біологічне, теплове, звукове) ландшафтів України та основні джерела їх надходження, висловлювати судження про шляхи розв'язування екологічних проблем.

антропогенних змін ландшафтів України; розрізняти основні види забруднення ландшафтів України і джерела їх надходження; застосовувати знання для оцінки впливу господарської діяльності людини на екологічний стан ландшафтів України.

ПЕРЕДУМОВИ ДО ВИВЧЕННЯ:

Базові знання з курсів «Загальне землезнавство», «Картографія з основами топографії», «Геологія», «Метеорологія і кліматологія», «Геоморфологія», «Гідрологія», «Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства», «Географія рослин», «Основи ландшафтознавства», «Фізична географія України», що вивчаються на попередніх курсах.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

лекційні, лабораторні і практичні заняття із застосуванням мультимедійної презентації.

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА ПОБУДОВА КУРСУ:

Теми лекцій	Теми практичних	Самостійна робота	Контроль знань
Змістовий модуль I			
Тема 1. Класифікація ландшафтів України		Класифікація ландшафтів України	Поточний контроль: усне або письмове опитування; комп'ютерне тестування тощо. Модульна контрольна робота
Тема 2. Широколісто-лісові ландшафти України		Широколісто-лісові ландшафти України	
Тема 3. Мішано-лісові ландшафти України	Тема 1. Лісові ландшафти України	Мішано-лісові ландшафти України	
Тема 4. Лісостепові ландшафти України	Тема 2. Лісостепові і степові ландшафти України	Лісостепові ландшафти України	
Тема 5. Степові ландшафти України		Степові ландшафти України	
Тема 6. Ландшафти Українських Карпат	Тема 3. Гірські ландшафти України	Ландшафти Українських Карпат	
Тема 7. Ландшафти Кримських гір		Ландшафти Кримських гір	

Тема 8. Ландшафти Південного берега Криму		Ландшафти Південного берега Криму	
Змістовий модуль II			
Тема 9. Заповідні ландшафти України	Тема 4. Заповідні та унікальні ландшафти України	Заповідні ландшафти України	Поточний контроль: усне або письмове опитування; комп'ютерне тестування тощо. Модульна контрольна робота
Тема 10. Унікальні ландшафти України		Унікальні ландшафти України	
Тема 11. Господарське використання та антропогенні зміни ландшафтів України	Тема 5. Господарське використання та антропогенні зміни ландшафтів України	Господарське використання та антропогенні зміни ландшафтів України	
Тема 12. Екологічний стан ландшафтів України		Екологічний стан ландшафтів України	

ОЦІНЮВАННЯ:

При підсумковому семестровому контролі у формі *заліку*, поточна успішність з дисциплін оцінюється від 0 до 100 балів включно. Студент одержує залік, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо студент за результатами підсумкової атестації набрав від 0 до 34 балів, він повинен пройти повторне вивчення навчальної дисципліни відповідно до порядку, визначеного в університеті, і лише після цього перескладати підсумковий контроль на загальних підставах.

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:	1. Маринич А.М., Пашенко В.М., Шищенко П.Г. Ландшафты и физико-географическое районирование (из серии «Природа Украинской ССР»). Киев : Наук. думка, 1985. 224 с.	Допоміжна:	1. Гавриленко О.П. Екогеографія України: Навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 646 с.
	2. Маринич О.М., Шищенко П.Г. Фізична географія України. Київ : Знання, 2006. 511 с.		2. Заповідники і національні парки України. Київ : Вища школа, 1999. 232 с.
	3. Міхелі С.В. Основи ландшафтознавства. Київ – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2002. 184 с.		3. Комплексний атлас України. Київ : ДНВП «Картографія», 2005. 96 с.
			4. Національний атлас України / [гол. ред. Л. Г. Руденко]. Київ : ДНВП «Картографія», 2007. 440 с.
			5. Природа Українських Карпат / за ред. К. І. Геренчука. Львів : Вид-во Львів. ун-ту, 1968. 265 с.
			6. Природно-заповідний фонд України: території та об'єкти загальнодержавного значення. Київ: ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації», 2009. 332 с.
			7. Україна. Ландшафти: стінна карта масштабу 1:1 000 000 для середньої загальноосвітньої школи / Маринич О.М., Міхелі С.В., Пашенко В.М., Петренко О.М. Київ : НВП «Картографія», 1997.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Відвідування занять є обов'язковим. Пропущені за об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, міжнародне стажування тощо) заняття підлягають обов'язковому відпрацюванню згідно графіку консультацій викладача. Обов'язковою є присутність студента на модульному та підсумковому контролях. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. Перескладання незадовільних оцінок заліку або екзамену здійснюється відповідно до Порядку ліквідації академічної заборгованості у НПУ імені М.П. Драгоманова. Запізнення на заняття не допускаються. Використання мобільних пристроїв допускається лише з дозволу викладача для вирішення навчальних завдань під час виконання лабораторних і практичних робіт. При виконанні письмових робіт студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених програмою навчального курсу. Роботи, які здаються із порушенням строків без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів). Навчання ґрунтується на засадах академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу. Порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування (в т. ч. із використанням мобільних девайсів), обман. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії.